

Nr 102

Av herr **Gustafsson** i Borås, om åtgärder mot missbruk av s. k. T-sprit.

Den 1 september 1966 ersattes bl. a. röd- och blåspriten av en ny starkdenaturerad tekniskt sprit, kallad T-sprit. T-spriten tillverkas av AB Vin- och spritcentralen och försäljs i allmänna handeln, dels i 1-liters plastförpackningar dels i lös vikt. Den används huvudsakligen till rengöring samt som kylarsprit och bränsle till spritkök. T-spriten är ofärgad och består av 95-procentig cellulosaråsprit, denaturerad med 20 ml metyletylketon och 30 ml metylisobutylketon per kg. Denatureringens syfte är att göra T-spriten omöjlig eller svår att förtära. Liksom fallet var med röd- och blåspriten finns det emellertid vissa grupper av alkoholmissbrukare som trots denatureringen även missbrukar T-sprit. Den tekniska spriten är relativt lättåtkomlig jämfört även med vanlig alkohol, och priset är mycket lågt. Visserligen är bestämmelserna rörande olovlig försäljning av rusdrycker även tillämpliga för T-spriten. Där stadgas att spriten inte får utlämnas då det finns anledning att anta att den är avsedd att användas i berusningssyfte. Men det är uppenbart att denna bestämmelse inte verkar avsevärt försvårande för den som i berusningssyfte önskar komma över T-sprit.

I själva verket tycks missbruket av denaturerad sprit ha tilltagit efter T-spriten införande. En enkät utfördes i september 1967 av kontrollstyrelsen hos polismyndigheter, nykterhetsnämnder, socialnämnder, barnavårdsnämnder, sjukvårdsstyrelser och sjukhus i hela landet för att klarlägga erfarenheterna av den nya produkten. Av de inkomna svaren framgår att det mestadels är det med sociala anpassnings- och bostadsproblem belastade klientelet som använder T-sprit i berusningssyfte. Hos ungdomen har endast enstaka fall av missbruk konstaterats. Hos det socialt missanpassade klientelet tycks T-spriten användas i högre utsträckning än den gamla röd- och blåspriten. Från ett flertal håll tillskrivs detta T-spriten färglöshet, som gör det svårt att utseendemässigt skilja den från annan alkohol.

En undersökning på Maria alkoholpoliklinik i Stockholm redovisar 14 fall av missbruk av T-sprit på 45 dagar. Patienterna var mellan 29 och 55 år. Fem av dem hade aldrig tidigare förtärt teknisk sprit. Enligt tidningsuppgifter har det också förekommit dödsfall där T-spriten misstänks ha varit den direkta dödsorsaken.

Det är givetvis av stort intresse att missbruket av T-sprit stoppas eller

att man åtminstone vidtar åtgärder för att hindra en ytterligare spridning. I motioner till 1967 års riksdag framfördes krav på åtgärder riktade mot T-sprits drickbarhet. I bevillningsutskottet tillbakavisades detta krav bl. a. med motiveringen att en väsentlig ändring av denatureringen eller en färgning i hög grad skulle kunna begränsa den nya sprittypens avsedda användning. Det torde dock vara uppenbart att om den hittillsvarande tendensen till ökning av missbruket av T-sprit ökar måste åtgärder för att stävja missbruket vidtas. Det kan komma att visa sig nödvändigt att återgå till den tidigare ordningen med olika former av teknisk sprit, där de färglösa och mindre denaturerade endast får försälas under kontroll. Även i nuvarande läge kan åtgärder vidtas. Det vore t. ex. lämpligt att förse flaskorna med påskrift om försäljningsställe, så att högt frekventerade försäljningsställen lättare skulle kunna uppsåras. Detta skulle innebära att förbudet mot försäljning av sprit avsedd att användas i berusningssyfte skulle kunna uppråthållas med större säkerhet.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställer jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att utvecklingen av T-spritsmissbruket följs med största uppmärksamhet och att åtgärder för att stävja detta missbruk vidtas.

Stockholm den 18 januari 1968

Axel Gustafsson (fp)
i Borås
